

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2018-07-20
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 5118-18

PARTER (Antal motparter: 1)

Motpart

AA

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 40 000 kr.

Postadress

Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress

Scheelegatan 7

Telefon

08-561 654 10

Telefax

08-561 650 04

Expeditionstid

måndag - fredag

E-post: stockholms.tingsratt.avdelning4@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att AA ska utge en sanktionsavgift om 40 000 kr enligt följande överträdelse.

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm den 22 november 2017 handlat aktier i bolaget Nickel Mountain Resources AB (publ) (ISIN: 5E0002214528).

Vid sju tillfällen har AA handelsordrar lett till att en transaktion utförts med en aktie på ett sätt som har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien.

Lagrum: 5 kap. 1 § 2 samt 6 och 21 §§ lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning och artikel 12.1 a i och 15 i marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014.

AA har vidgått att han genomfört de aktuella transaktionerna men har bestritt yrkandet.

GRUNDER**Finansinspektionen**

AA har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation. Hans agerande uppfyller inte förutsättningarna för legitima skäl och godtagen marknadspraxis. Detta stöds såväl av utredningen som av det AA själv har anfört i ärendet.

AA ska därför betala den sanktionsavgift som Finansinspektionen har yrkat.

AA

AA har gjort gällande att han inte var medveten om att de aktuella transaktionerna var otillåtna och att det inte var hans avsikt att försöka vilseleda aktiemarknaden genom dessa.

UTVECKLING AV TALAN

Finansinspektionen

I handlingar i målet framgår att AA innehav av aktier i Nickel Mountain Resources AB (publ) (härefter ”NMR”) före de ifrågasatta transaktionerna skulle uppgå till ca 185 000. Vid kontrollräkning av depåutdrag och av uppgift från Avanza Bank AB framgår att AA innehav före de ifrågasatta transaktionerna rätteligen uppgick till 300 192 aktier.

AA har vidgått att han genomfört de aktuella transaktionerna. Hans erkännande stöds av utredningen i övrigt. Av de åberopade avsluts- och orderlistorna i kombination med depåutdrag framgår att det är AA som har genomfört de transaktioner som beskrivs i ansökan om stämning.

Av artiklarna 12.1 a i och 15 i EU:s marknadsmissbruksförordning (härefter ”MAR”) framgår att utförandet av en transaktion som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet.

Det räcker således med att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris.

AA har i sitt yttrande till Finansinspektionen anfört att han "blev sur och höjde" efter att han upplevt att en annan aktör hade sänkt aktien genom sina transaktioner, vilket får förstås som att han vidgår att han med de aktuella transaktionerna avsåg att påverka kursen för aktien. Det han anfört stöds av utredningen i övrigt.

AA sju köp om en aktie har höjt senast betalt med mellan 4,2 och 12,38 procent. Dessa höjningar är en tydlig signal till marknaden om ett högt intresse för aktien som i detta fall inte motsvarades av ett faktiskt ökat intresse då endast en aktie omsattes. Andra aktörer på marknaden har därför riskerat att vilseledas av

AA transaktioner. Hans transaktioner har saknat ett egentligt kommersiellt syfte då courtaget innebär att för att transaktionerna skulle vara meningsfulla måste aktien gå upp från ett pris på några ören till över 19 kr.

Av avslutslistor och diagram framgår bland annat följande. Alla utom en av de ifrågasatta transaktionerna har gjorts efter att någon annan aktör aktivt har sålt på bästa köpkurs, vilket medfört att senast betalt har satts till ett lägre pris. Då har

AA gått in som en aktiv part, d.v.s., det är han som har lagt in handelsorder som har gått till avslut mot någon annans väntande säljorder, vilket medfört att senast betalt har satts till ett högre pris igen.

AA har fått del av de allmänna bestämmelserna för aktiehandeln från Avanza Bank AB. Han ska därför enligt rättspraxis i vart fall anses ha varit oaktsam (Svea hovrätt, dom 29 augusti 2013, mål B 354-13). Det kan påverka graden av ansvar vid fastställandet av den administrativa sanktionen.

Sammanfattningsvis har AA transaktioner gett signaler till marknaden som har varit eller åtminstone har kunnat förväntas vara falska eller vilseledande.

AA

AA är kraftigt skuldsatt vilket var en av anledningarna till att han började handla med aktier. Den aktuella dagen sänkte någon värdet på aktien i NMR med mening vilket gjorde att AA blev sur. Han höjde därför värdet på aktien genom sina transaktioner. Att dessa transaktioner skulle vara otillåtna hade AA ingen kunskap om och hade inte genomfört dem om han hade varit medveten om det.

UTREDNINGEN

Finansinspektionen har som bevisning åberopat avsluts- och orderlistor samt depåutdrag, till styrkande av dels att AA har genomfört aktuella transaktioner, dels att dessa har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien; avslutslista från Nordic Growth Market (härefter "NGM"), som utvisar all handel i NMR den 22 november 2017, till styrkande av att AA transaktioner har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien samt depåavtal med bilagor och NGM:s handelsregler, till styrkande av att AA transaktioner har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien.

HANDLÄGGNINGEN

Tingsrätten har, med stöd av 45 kap. 10 a § 1 st. 3 p. rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling. AA har delgetts information om sin rätt att begära huvudförhandling och getts tillfälle att slutföra sin talan. AA har inte påkallat huvudförhandling.

DOMSKÄL*Förutsättningar för tillämplighet av MAR*

Av artiklarna 12.1 a i och 15 i MAR framgår att utförandet av en transaktion som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det räcker således med att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris.

Av utredningen och AA egna uppgifter framgår att han har genomfört transaktioner på värdepappersmarknaden som har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. Till skillnad mot den straffrättsliga regleringen är uppsåt inte en förutsättning för att en överträdelse av MAR ska föreligga.

AA har själv anfört att han genomförde de aktuella transaktionerna i syfte att höja värdet på aktien sedan en annan aktör sänkt den men att han inte var medveten om att detta agerande var otillåtet. AA har vid den aktuella tidpunkten fått del av de allmänna bestämmelserna för aktiehandeln från Avanza Bank AB där det framgår att marknadsmanipulation inte är tillåtet. AA får anses ha varit oaktsam inför det faktum att transaktionerna var otillåtna (Svea hovrätt, dom 29 augusti 2013, mål B 354-13) och har därför överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i MAR.

Undantag från MAR

Enligt artiklarna 12.1 och 13 i MAR aktualiseras inte förbudet mot marknadsmanipulation om det kan visas att transaktionen har utförts av legitima skäl och i enlighet med godtagen marknadspraxis. Kraven är kumulativa.

Finansinspektionen kan som behörig myndighet etablera godtagen marknadspraxis enligt artikel 13 i MAR. Finansinspektionen har dock inte nyttjat den möjligheten och undantaget är därmed inte tillämpligt.

Marknadsmanipulation

AA har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i MAR. Hans agerande uppfyller inte förutsättningarna för legitima skäl och godtagen marknadspraxis. Detta stöds såväl av utredningen i målet som av de uppgifter som AA själv har anfört.

Sanktionsavgift

Eftersom AA har genomfört transaktioner i strid mot förbudet mot marknadsmanipulation ska Finansinspektionen enligt 5 kap. 1 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (härefter ”KompL”) ingripa mot honom. Finansinspektionen har gjort gällande att ingripandet med stöd av 5 kap. 3 § KompL bör ske genom att AA åläggs att betala en sanktionsavgift. Sanktionsavgiften kan, enligt 5 kap, 6 § första stycket 2 KompL, bestämmas till högst 5 miljoner euro.

När sanktionsavgiftens storlek ska fastställas, följer Finansinspektionen 5 kap. 18 § KompL. Där föreskrivs att särskild hänsyn ska tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska även tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Därutöver ska Finansinspektionen beakta försvårande och förmildrande omständigheter. Avslutningsvis ska Finansinspektionen ta hänsyn till den berörda personens finansiella ställning och den vinst som har erhållits.

Finansinspektionen har inte antagit några riktlinjer för beräkningen av sanktionsavgifter vid marknadsmanipulation. Varje bedömning är ett resultat av omständigheterna i det enskilda fallet.

Finansinspektionen har anfört att handel med små volymer är ett störningsmoment på värdepappersmarknaden som påverkar marknadsintegritet. Det framgår av AA yttrande till Finansinspektionen att han anser beteendet vara olämpligt. Vid olika tänkbara former av marknadsmanipulationer är detta dock en överträdelse som typiskt sett är allvarligare än t.ex. egenhandel, men inte en allvarlig form av marknadsmanipulation eftersom det rör sig om enstaka transaktionstillfällen.

Finansinspektionen har utfärdat totalt 41 sanktionsförelägganden som gäller handel med små volymer, varav 23 har godkänts. Sanktionsavgifterna som har godkänts har varierat mellan 40 000 kr och 140 000 kr. I de ärenden som hamnat lägre i intervallet har Finansinspektionen beaktat olika förmildrande omständigheter, som t.ex. en svag finansiell ställning eller att personen i fråga självmant uppmärksammat Finansinspektionen på överträdelsen.

AA har genomfört sju köp med en aktie i syfte att höja värdet på det egna innehavet av aktier i bolaget. Han ska därför betala en sanktionsavgift, om inte överträdelserna kan anses vara ringa, ursäktliga eller om det finns särskilda skäl. Av förarbetena (prop. 2016/17:22 s. 391 f) framgår bland annat att med ringa överträdelse bör förstås överträdelser som framstår som bagatellartade. Ingripande behöver inte heller ske om överträdelsen är ursäktlig. Så skulle t.ex. kunna vara fallet om det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende. Vidare framgår även att Finansinspektionen får avstå från ingripande om det finns särskilda skäl. Bestämmelsen kan användas exempelvis om det är fråga om att en underårig har överträtt marknadsmissbruksförordningen och det förefaller orimligt att besluta om en sanktion mot denne. Bestämmelsen kan också bli tillämplig om någon annan

myndighet har beslutat om ingripande på ett sätt som innebär att dubbelprövningsförbudet hindrar ett nytt ingripande.

Sanktionsavgiften måste vara proportionerlig och avskräckande i förhållande till överträdelsen. De överträdelser som AA har gjort sig skyldig till är, sedda för sig, sådana att de borde medföra en högre sanktionsavgift än vad Finansinspektionen har yrkat. Finansinspektionen har emellertid, mot bakgrund av vad AA anfört om sin ekonomi och de underlag som han skickat in, ansett att hans utsatta ekonomiska situation innebär att sanktionsavgiften ska bestämmas till ett något lägre belopp. I bedömningen har Finansinspektionen samtidigt tagit hänsyn till att AA på sin depå har tillgångar värda ca 94 000 kr. Det har inte framkommit några andra försvårande eller förmildrande omständigheter enligt 5 kap. 16 § KompL som ska beaktas vid bestämmandet av sanktionsavgiften.

Tingsrätten gör följande bedömning. AA har genomfört sju köp med en aktie i syfte att höja värdet på det egna innehavet av aktier i bolaget. Genom avtalet med Avanza Bank AB är AA bunden av att känna till och följa handelsplatsernas regler. Av NGM:s handelsregler framgår att transaktioner utan kommersiellt syfte inte är tillåtet varför AA åtminstone har varit oaktsam när han genomförde aktuella transaktioner.

Vad AA anfört innebär inte att överträdelserna kan betraktas som ursäktliga. Mot bakgrund av kursökningarna och att det varit sju i tiden separata transaktionstillfällen kan överträdelserna inte heller betraktas som ringa. Det har inte heller framkommit särskilda skäl för att avstå ingripande. AA ska därför betala den sanktionsavgift som Finansinspektionen har yrkat.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

DOM
2018-07-20

B 5118-18

Avdelning 4

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 400)

Ett överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 10 augusti 2018. Prövningstillstånd krävs.

Anna Flodin